

በህጋዊ አገር ላይ የቅዠት አገር ክፍል ፩

አዲስ ተስፋ

አለባብሰው ቢያርሱ በአረም ይመለሱ እንዲሉ ወንድሞቻችን በተለይም ሰፊው የኦሮሞ ህዝብ ልክ እንደ አማራው ሁሉ ከፍተኛ የስነልቦና ጦርነት የተከፈተበት እንዳይመስል ነገሮችን ሁሉ በለስላሳውና እልህ በማያጋባ መልክ እንያዘቸው በሚል ለዘብተኛ መንገድ ቢመረጥም የፈረ ጉዞ የመሰለው አነገና ደጋፊዎቹ ከህግ ውጭ የሆነ ከፋፋይና ማን አለብኝነት ጦርነት በኢትዮጵያ ህዝብ ላይ አውጀዋል። ቀደም ሲል በተለያዩ አለማት ያሰማሯቸው የማህበራዊ ሚዲያ ወታደሮቻቸው በለው፣ አባረው፣ እረደው ዐይነት ቅስቀሳ ሲያጧጡፉ ተራ ናቸው፣ የኦሮሞን ህዝብ አይወክሉም ወዘተ በማለት ንቀን ትተናቸው ነበር። የሚገርመው አንዳንዶቹ ይህንን የሚያደርጉት በሚኖሩበት ሃገር ህግ ከፍተኛ ወንጀል እንደሆነ እያዎቁ እንኳ ወደ ህግ እንደማናቀርባቸው እርግጠኛ ሆነው በእኩይ ተግባራቸው ቀጠሉበት። አንዳንዶቹም የደረሰሱት መምህር ሆነው እያለ ህዝብን ከህዝብ የሚያቀራርብ ፣ ሰላምና ዲሞክራሲን መስበክ ሲገባቸው ገና ለገና የሚኖሩበት አገር ህግ ዲሞክራሲ ያለገደብ በመሆንና የሚናገሩት ንግ ግር በተግባር ጉዳት ካለመጣ ተጠያቂ አለመሆናቸውን ስለሚያውቁ በደሃ ህዝባችን ስነ ልቦና ተጨምረው። ሌላው በግላጭ ነፍጥ አንስቶ ኦሮሞን ከሌላው የኢትዮጵያ ህዝብ እነጥላለሁ በማለት ከአርባ አመት በላይ ሲታገል ቆይቶ አሁን ነፍጥ በቃኝ በሰላም እታገላለሁ በማለት ወደ አገር ቤት ገባሁ ያለው አነግ “ ትጥቅ የሚያስፈታኝ ማናባቱ ነው?” በማለት በአደባባይ በመፎከር ሲሸው ንጹሃንን በመግደል ላይ ይገኛል። ወለጋን በሙሉና ምዕራብ ሃረርጌን ፣ አርሲንና ምእራብ ሸዋ በቁጥጥሩ ስር እንደሆነም አፍሌልያዊ ባልሆነ መልኩ በመናገር ላይ ይገኛል። አዲስ አበባ በታሪክ አይታው የማታውቀውን የይገባኛል ብጥብጥ እንድታስተናግድም የአንበሳውን ድርሻ ተጨውቷል። መሪው ዳወድ ኢብሳም በተለያዩ ጊዜ ወደ ሚዲያ በመቅረብ የተምታታ መግለጫ በመስጠት ላይ ይገኛሉ። ዶክተር አብይ አህመድ ወደ ስልጣን በመጡበትና የአዲስ አበባ ከንቲባ የስልጣን ዘመን ስላለቀ ማን ይሾም ይሆን? በሚለው ውዝግብ ውስጥ አዲስ አበባ የእኔ ነች የሚሉ ኃይሎች ከንቲባው አሮሞ ካልሆነ ህዝባዊ አመጹ ይቀጥላል የሚል ማስጠንቀቂያ በመስጠታቸው ታከለ ኡማ እንዲሸሙ መደረጉን መረጃዎች ቢያመለክቱም ብዙዎቻችን ከቁም ነገር አልቆጠርነውም ነበር። ሂደቱ አላቆመም በባንዲራ ምክንያት ግጭት ተፈጠረና ፖሊስ የግጭቱን ተዋናዮች ትቶ ምንም የማያውቁ የአዲስ አበባ ወጣቶችን ወደ እስር ቤት አጋዘቸው፤ ለዚህ አቀነባባሪዎች የአነግ ደጋፊዎች ሲሆኑ በምትኩ የመብት ተሟጋችና ለበርካታ ፍትህ ተነፋጊዎች ጥብቅና የሚቆሙ አገር ወዳድ ሰዎች ታሰሩ። ይህ ጉዞ ወዴት እንደሚያደርስን ሁላችንም የተረዳን አይመስልም። ይልቁንም **በህጋዊ አገር ውስጥ የቅዠት አገር መሰረቱና** አገሬን ለቀህ ውጣ ማለት ጀመሩ። የቀድሞው የአነግ መሪና የከፋፋይ ህገመንግስት አርቃቂ አባል(ህገመንግስት ከመሆኑ በፊት የሽግግር መንግስት ቻርተር አርቃቂ) ይሆኑት አቶ ሌንጫ ለታ ለፋና ብሮድካስት ሰሞኑን በሰጡት ቃለ መጠይቅ አዲስ አበባ “**የኦሮሚያ አካል ነች**” ብለዋል፤ የምናገረው አሁን ያለውን ህገ መንግስት መሰረት አድርጌ ነው። የት በታ ነው አዲስ አበባ የኦሮሚያ አካል እንደሆነች የተገለጸው?

በህገ መንግስቱ አንቀጽ 49 ከቁጥር 1 እስከ 5 ተዘርዘሮ እንደተገለጸው አዲስ አበባ የፌደራላዊ ዋና ከተማ እንደሆነች፣ በኦሮሚያ ክልል መካከል እንደምትገኝና ተጠሪነቷም ለፌደራል መንግስቱ እንደሆነ እንጂ የኦሮሚያ ክልል አካል ነች ፈጽሞ አይልም። እንዲያውም አዲስ አበባ ከኦሮሚያ የተለየች እንደሆነች የሚያብራራው ክፍል ምናልባት ከኦሮሚያ የተፈጥሮ ሃብትና አንዳንድ አቅርቦቶችን ስለምታገኝ ይህ ግንኙነት በህግ ይደነገጋል ይላል። በዚህ መሰረት አዲስ አበባም ሆነ ኦሮሚያ አንዳቸው ለሌላቸው ተመጋጋቢ ሊሆኑ እንደሚገባ እንጂ አንዳቸው በሌላው እንዲዋጡ አይናገርም። አዲስ አበባ በኦሮሚያ ክልል መሃል ነች ማለት የኦሮሚያ አካል ነች ማለት ሊሆን የሚችለው በአቶ ሌንጫ ለታ አጅምሮ ወይም በአነግ ጽንፈኛ ፖለቲካ ነው።

ይህ እውነት እያለ አንድ የህዝብ ወኪል እንደሆነ የሚገልጽ ሰው እንዴት ከህግ ውጭ **አዲስ አበባ የኦሮሚያ አካል ነች** ብሎ ይናገራል? አባቱ ዳኛ ልጁ ቀማኛ እስካልሆነ ድረስ ሰውየው በዚህ ንግግራቸው ብቻ ፍርድ ቤት መቅረብ ነበረባቸው። ሌላው የአቶ ሌንጫ ለታ አስገራሚ ትእቢት የተሞላበት ደግሞም የተምታታ መልስ በበደና ስላለቁት አማሮች ሲጠየቁ የሰጡት መልስ ነው። ጋዜጠኛው በዚያ ጭፍጨፋ አንገና እርስዎ በወቅቱ እንደ

መሪነትዎ ተጠያቂ አይደላችሁም ወይ ? ብሎ ለጠየቀው ሲመልሱ አንዴ ለተፈጠረ ግድያና ወንጀል 30 አምት ሙሉ ማላዘን ምንድነው ? ማለት በሚመስል አካሄድ ዘመኔን ሁሉ ይህን ጥያቄ ስጠየቅ ስመልስ ኖሬያለሁ። አሮሞ ሲገደል ማንም ምንም አይልም ለእነዚህ ሰዎች ግን ይኸው ሰላሳ አመት ሙሉ ይጫሃል በማለት ወንጀለኝነታቸውን ሊያምታቱ ሞክረዋል። ምን አለበት ቢያንስ እንዲያ ስዎች መገደላቸው ትክክል አልነበረም እኔም በወቅቱ እንደ መሪ መከላከል ባለመቻሌ ይቅርታ ቢሉና የህዝብ ለህዝብ ግንኙነት እንዲያደግ ቢጥሩ። ካፈርኩ አይመልሰኝ አይነት መከላከል ብቻ ሳይሆን ለምን ለእነዚያ ለሞቱ ሰዎች ንጹሃን ሰላሳ አመት ሰው አይረሳም ብሎ መሳለቅ አሳዛኝ ብቻ ሳይሆን አስጸያፊም ነው።

ቆየት ብለው ደግሞ እኛ አልገደልንም፤ መንግስትም አልጠየቀንም በማለት አለመጠየቃቸውን ከወንጀል ነጻ ለመሆናቸው እንደ ማስረጃ ወይም ዋስትና በማቅረብ ተከላክለዋል።

የጉድ ቀን አይመሽም እንዲሉ ከወንጀል ነጻ የሆንኩት መንግስት ስላልጠየቀኝ ነው ይሉናል። ህብረተሰቡ ግን፣ኬጎች ግን ወንጀለኛን የማይጠይቁበት አገር መሆኑን በአግድምም ቢሆን ነግረዋል።

ቀድሞውኑም ቢሆን አነግ በኢትዮጵያ ህዝብ ልብ የለም። ለዚህም ነው በየአደባባይ ኢትዮጵያ የምትባል አገር የለችም በማለት ብቻ ሳይሆን የመቶ አመት ታሪክ በማለት በሃገራችን ድንቅ ታሪክ ላይ የሚሰለቁት። ለነገሩ ኢትዮጵያ የለችም ቢሉም ታሪካችንን ካዱት ብንልም በሌላ መንገድ ደግሞ አማራና ትግሬ ለሶስት ሺህ ዘመናት ገዝተዋል የወደፊቱ ሶስት ሺህ ዘመን አገዛዝ ደግሞ ለእኛ በተራ ይሰጠን በማለት የህጻን ልጅ አይነት ጫዋታ ጀምረዋል። ቢሆንም ግን እየመረረሩቸውም እያነቃቸውም ሃገራችን ኢትዮጵያ ከሶስት ሺህ አመት የላቀ እድሜ እንዳለት በአንደበታቸውና በጽሁፎቻቸው አምነዋል።አነግ ራሱን በተለያዩ አደረጃጀት ከዋቀረ በኋላ በተለያዩ መንገድ አገሪቱን እየመራሁ ያለሁት እኔ ነኝ ማለት እንደቃጠው የምንረዳው መሪው ብቅ ብለው ትጥቅ ሊያስፈታኝ የሚችል ማንም የለም በማለት ሲያውጅ ነው። ድሃ በህልሙ ቅቤ ባይጠጣ በንጣት በሞተ ነበር እንደሚባለው ይህ ቅዠት ብቻ ነው። መቶ ሚሊዮን ህዝብ ያላት አገር ከሰማንያ በላይ ነገዶች የሚገኙበት ኢትዮጵያ በአንድ የግንጠላ አጀንዳ ግማሽ ምዕተ ዐመት ታግሎ የበሬ ግንባር የማታህል ነጻ መሬት ማግኘት ያልቻለ የሽፍታ ቡድን አጋጣሚ በሰጠው ቀዳዳ ህዝብ በከፈለው ደምና አጥንት ሲያላግጥ ማየት እጅግ ያሳምማል። አነግ መሰረታዊ ጠላቱ አማራ ነው ቢልም እንኳ አንዱም የኢትዮጵያ ነገድ እንደማያምነው ያውቃል። ከየትኛውም የህብረተሰብ ክፍል ጋር የሚስማማ አይደለም። ሰማሊያ ጋር፣ ሲዳሞ ጋር፣ ጉሙዝ ጋር፣ ጌድዮ ጋር ፣ ወላይታ ጋር ጉራጌና ሌሎችም ነገዶች ጋር በጠላትነት የተፈረጀ ብቻ ሳይሆን ሁሌም በግጭት የኖረ ሽፍታ ነው። ይህ ማለት ግን ሌሎች ነገዶች ከአሮሞ ህዝብ ጋር ችግር አለባቸው ማለት አይደለም። ለራሱ ጥቅም የተደራጀና በሰው ደምና ህይወት የሚነግደው አነግ ጋር እንጂ።

አብሳላት በተባለ የ አማርኛ ፊልም ታዋቂው አርቲስት ሰሎሞን በጋለ ልጁን በጣም የሚወድ ያለ እናት የሚያሳድግ አባት ሆኖ ይተውናል። በዚህ ፊልም አባት ልጁን በጣም ስለሚወዱት ሃብት እያለው የፈለገችውን ማድረግ እየቻለ አጓጉል ቦታ እንደትውልፍ መጥፎ ልጅ እንዳትሆንበት ከመጠን ያለፈ የሚባል ባይሆንም ይቆጣጠራታል። ከእለታት አንድ ቀን ግን አንድ በጣም መጥፎ ህልም አየ። ያ ህልም በቅደም ተከተል እንዳየው በገሃዱ አለም ተፈጸመበት። ህልሙ ባይሆን ደስ ባለው ነበር፤ ነገር ግን ማስቆም አልቻለም። ስለሆነም ያለው አማራጭ ማድረግ ያለበትን ባላቸው ጊዜ ማድረግ ነበር። ህልሙ እውን ሆነ ። ነገር ግን ፊልም ነው። አነግ እየሆነለት ያለው ህልሙ ይመስላል። እንዳሰበው እንደተመኘው ሆኖለታል። በዚያ መንግድም እየሄደ ነው። ፍጽሜው ሞት ፍጻሜው መቃብር ፍጻሜው ከኢትዮጵያውያን ልብ ብቻ ሳይሆን ከአሮሞው ህብረተሰብ ልብም መውጣት ነው።ይክተር ብርሃኑ የሚመሩት ግንቦት ሰባት በርካታ እንከኖችና የፕሮግራም ችግሮች ቢኖሩበትም ከፍተኛ ደጋፊውን ያጣው ግን ከአነግ ጋር ጋብቻ በፈጸመበት ጊዜ ነበር። ይህንን ሁላችንም እናስታውሳለን። አንዲት ኢትዮጵያ የሚለው ግንቦት ሰባት ለፖለቲካ ብልጠት ቢባል እንኳ ኢትዮጵያ የምትባል አገር እድሜዋ መቶ አመት ነው ከሚል መገንጠል ጀንዳው ከሆነ ቡድን ጋር ህብረት መመስረት ራስን በራስ ማጥፋት ነበርና ይህንኑ አደረገ።

በሌላ በኩል አነጻጽ ህወሃት በተዳከመ ቁጥር እንደ ህመም ማስታገሻ የሚጠቀምበት ክኒን እንደሆነም ይታወቃል። ከሁለት መጠጫዎች የተሻለውን መጠጫ ለመምረጥ ህዝቡ እንዲጠቀምበት ያደርጋል። አነጻጽ ከሚነካኝ ህወሃት ይግደላኝ እንደማለት ማለት ነው። ከሰሞኑ የምንሰማው መረጃም ወደዚህ ያደርሳል። እንደመረጃውች ከሆነ ዶክተር ድብረጽዮን ለጋዜጠኞች በሰጡት መግለጫ **በተለይ ትምክህተኞችን** ለማንበርከክ በማለት ሲናገሩ ስንሰማ ይህንን ላለፉት ሰላሳ አመታት ሲጠቀሙበት የኖሩትን አማራን ለማሸማቀቅ የተፈጠረ ቃል መጠቀማቸው ትዝብት ነው ትርፍ እንድንል አድርጎናል። አሁን አማራ ዲሞክራቲክ ፓርቲ ብሎ ስሙን የቀየረው ሊቀመንበር አቶ ደመቀ መኮነን ከወራት በፊት ከእንግዲህ ላለፉት አማካኝነት ዐማራ ሲሸማቀቅባቸው የኖሩ ሆን ተብለው የተፈበርኩ ቃላት ጥቅም ላይ እንዲውሉ አንፈቅድም ብለው ነበር። ዶክተር ድብረጽዮን የስነ ልቦና ጨዋታቸውን ለመቀጠል ካልሆነ በቀር በአነጻጽ አማራን ማስፈራራት እንደማይችሉ ራሳቸው ያወቁታል። አሁን አማራ እንደ በፊቱ አገር እንዳትፈርስ ልሙት፣ ልለቅ ፣ ልደብደብ ህልውናም ይጥፋ የሚልበት ዘመን አብቅቷል። ከእንግዲህ አማራ የሚሞተው እየገደለ ነው። ያም ሆኖ አነጻጽ የተለየ እንክብካቤ እየተደረገለት መሆኑን በድርድሩም ለእየአንዳንዱ የአነጻጽ ታጣቂ ቤት እንደሚሰጠው ቃል እንደተገባ ተሰምቷል። አባይ ስብሃት የአነጻጽን አርማ ይዘው እንኳን ደህና መጣችሁልን አቀባበል በመቀሌ ሲያደርጉም አይተናል። በእውነቱ ለእነኛ ፍትህን፣ እኩልነትንና ዲሞክራሲን ለማስፈን የተሰው የትግራይ ወጣቶች ደም የአባይ ስብሃትም ሆነ የትግራይ ክልል ለአነጻጽ አቀባበል ያደረገው ሽር ጉድ ክብር ሳይሆን ስድብ ነው። **የሆነው ሆነና የአነጻጽ ታጣቂዎች ቤት የሚሰጣቸው ስለምን ነው? ነው ወይስ የአጋዴን ታጣቂዎች፣ የትግራይ ታጣቂዎች፣ የአማራ ታጣቂዎች፣ የሲዳሞና ሌሎችም ነጻ አውጭ ብለው የታጠቁት መሰሪያ አልነበረም?**

© አዲስ ተስፋ

ይህ ጽሑፍ ይቀጥላል